

MOKYMO PROGRAMA MODULINIŲ PROGRAMŲ RENGĖJAMS

2012 m., Vilnius

Parengta Europos Sąjungos socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis, įgyvendinant projektą Nr. VP1-2.2-ŠMM-04-V-03-001 „Kvalifikacijų formavimas ir modulinio profesinio mokymo sistemos kūrimas“

1. Teikėjas

Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras

2. Programos pavadinimas, lygis

Neformaliojo mokymo programa

„Modulinių profesinio mokymo programų ir modulių kūrimas“

Programos apimtis – 40 val.

3. Programa parengta

Europos Sąjungos socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis, įgyvendinant projektą Nr. VP1-2.2-ŠMM-04-V-03-001 „Kvalifikacijų formavimas ir modulinio profesinio mokymo sistemos kūrimas“

4. Programos anotacija

Pagrindinis projekto „Kvalifikacijų formavimas ir modulinio profesinio mokymo sistemos kūrimas“ veiklos 1.2.1. „Modulinio profesinio mokymo sistemos modelio kūrimas“ tikslas – kurti naujoviškas, švietimo ir ūkio poreikius atliepiančias modulines profesinio mokymo programas. Viena iš veiklos dalių - „Modulinių profesinio mokymo programų rengėjų mokymas“, skirta parengti modulių profesinio mokymo programų rengėjus pagal šią, specialiai parengtą, neformaliojo mokymo programą. Programa parengta atsižvelgiant į *Modulinio profesinio mokymo sistemos koncepcijos nuostatas (Projektas. 2012 m.)*.

Mokymu metu profesinių institucijų vadovai, profesijos mokytojai turės galimybę išmėginti modulių programų kūrimo metodiką, t.y. įgyti ar patobulinti savo gebėjimus modulinės programos struktūros nustatymo, pagrindinių parametrų, t.y. mokymosi rezultatų, metodų, mokymosi pasiekimų įvertinimo kriterijų ir kt., nustatymo bei formulavimo ir t.t.

Mokymo programa apima teorinį bei praktinį modulių programų rengėjų mokymą. Teorinis mokymas, skirtas konceptualiam modulių programų kūrimo logikos pažinimui ir išbandymui auditorijoje, o praktinis mokymasis vyksta darbo vietoje, atliekant konkrečias užduotis, susijusias su realios programos ir modulių kūrimu.

5. Programos tikslas

Programos tikslas – parengti 150 ekspertų, gebančių projektuoti modulines profesinio mokymo programas ir kurti modulius.

6. Programos realizavimo logika

Programa vykdoma 3 etapais:

Pirmasis etapas - 2 dienų kontaktinis darbas su ekspertais ir KPMPC darbuotojais. Šiame etape dalyviai susipažins su modulių profesinio mokymo programų kūrimą reglamentuojančiais dokumentais, modulių programų ir modulių kūrimo principais ir metodika, atliks ekspertų parengtas užduotis darbo grupėse, dalyvaus diskusijose.

Antrasis etapas – savarankiškas ekspertų paskirtų užduočių atlikimas savo institucijose. Šiame etape programos dalyviai taikydami pirmajame etape įgytas žinias projektuos modulines programas savo profesinio mokymo srityje, parengs konkretaus modulio aprašą, identifikuos konkrečias problemas, su kuriomis susidurs atlikdami užduotis ir pasirengs trečiajam mokymosi etapui.

Trečiasis etapas – 3 dienų kontaktinis darbas su ekspertais ir KPMPC darbuotojais. Šiame etape bus analizuojamos programos dalyvių atliktos užduotys ir ieškoma problemų sprendimo, pagrindžiant metodologinėmis modulių programų ir modulių kūrimo koncepcijomis bei metodika.

7. Mokymosi rezultatai.

Programoje įgyjama modulių profesinio mokymo programų ir modulių rengimo kompetencija.

<i>Žinios</i>	<i>Gebėjimai</i>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Apibrėžti pagrindinius modulinio mokymo(si) principus. 2. Paaiškinti modulinės profesinio mokymo programos sampratą ir esminius skirtumus, lyginant su dalykinę mokymo programa. 3. Išvardinti ir paaiškinti modulinės profesinio mokymo programos kūrimo etapus. 4. Apibūdinti modulinės profesinio mokymo programos sandarą.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kritiškai vertinti profesinio rengimo standarto pagrindinius elementus. 2. Suformuoti kvalifikaciją 3. Suformuoti programos struktūrą:<ul style="list-style-type: none"> • nustatyti programos apimtį kreditais; • įvardinti modulius, skirtus kompetencijos ugdyti; • išdėstyti modulius programoje logine seka.

<p>5. Paaiškinti ECVET kredito sampratą ir kreditų apskaičiavimo logiką.</p> <p>6. Išvardinti pagrindinius modulinės profesinio mokymo programos struktūros elementus ir paaiškinti jų esmę.</p> <p>7. Paaiškinti modulio kūrimo loginius žingsnius.</p> <p>8. Paaiškinti pagrindinius metodinius reikalavimus mokymosi rezultatų formulavimui.</p> <p>9. Apibūdinti pagrindinius modulinio profesinio mokymo ir mokymosi metodus.</p> <p>10. Paaiškinti mokymosi pasiekimų įvertinimo kriterijų formulavimo logiką.</p> <p>11. Paaiškinti sąsajas tarp visų pagrindinių modulio elementų.</p>	<p>4. Apibrėžti baigiamojo įvertinimo kriterijus.</p> <p>5. Identifikuoti kompetencijas ir kompetencijų ribas profesinio rengimo standartuose bei formuluoti modulio mokymosi rezultatus;</p> <p>6. Identifikuoti bendrąsias kompetencijas ir nustatyti jų reikšmę kvalifikacijos kokybei.</p> <p>7. Formuluoti mokymosi pasiekimų įvertinimo kriterijus;</p> <p>8. Nustatyti optimaliausią kiekvieno modulio apimtį įvertinat kreditais.</p> <p>9. Parinkti ir aprašyti modulio realizavimui reikalingą medžiagą ir priemones;</p> <p>10. Parinkti ir aprašyti tinkamiausius mokymosi rezultatų pasiekimui profesinio mokymo ir mokymosi metodus.</p> <p>11. Nustatyti ir aprašyti mokymosi pasiekimų vertinimo metodus ir priemones/instrumentus.</p> <p>12. Projektuoti modulinės programos savo profesinio mokymo srityje;</p> <p>13. Kurti modulius pagrįstus modulinio mokymo principais ir laikantis metodinio etapiškumo.</p>
--	---

8. Programos struktūra.

Mokymosi metodai	Turinys	Trukmė
<p>Auditorinis darbas: paskaita, konsultavimas, darbas grupėse, individualus užduočių atlikimas, diskusijos</p>	<p>Modulinės profesinio mokymo programos samprata, esminiai skirtumai, lyginant su dalykine mokymo programa. Modulinės mokymo programos projektavimo principai.</p> <p>Modulinės profesinio mokymo programos modelis Lietuvos pirminio profesinio mokymo sistemoje.</p> <p>Modulinės profesinio mokymo programos projektavimo logika ir etapai.</p> <p>Modulinės profesinio mokymo programos struktūra.</p> <p>Modulinės profesinio mokymo programos mokymosi rezultatų (<i>learning outcomes</i>) samprata.</p> <p>Kvalifikacijos suformavimas. Kvalifikacijos vienetai ir jų lygių nustatymas pagal LNKS.</p> <p>Kompetencijos ir kompetencijos ribų identifikavimas profesinio rengimo standartuose ir tikslinimas.</p> <p>Mokymosi pasiekimų samprata. Mokymosi pasiekimų įvertinimo kriterijai. Jų formulavimas modulinės programos lygmenyje.</p> <p>ECVET kredito samprata. Programos apimtį įvertinimas kreditais.</p> <p>Modulio samprata, struktūra ir kūrimo metodika.</p> <p>Pagrindiniai modulio elementai, jų nustatymo logika ir tarpusavio sąveika.</p> <p>Mokymosi rezultatų formulavimo ir operacionalizavimo (skaidymo) metodika.</p> <p>Mokymosi rezultatų formulavimas ir mokinių mokymosi pasiekimų įvertinimo</p>	<p>40 val.</p>

	<p>kriterijų apibrėžimas modulio lygmenyje. Mokymo ir mokymosi metodai modulinėje profesinio mokymo sistemoje. Mokymosi rezultatams pasiekti mokymo ir mokymosi metodų parinkimas ir aprašymas modulio apraše. Užduočių mokymosi rezultatams pasiekti rengimo metodika. Mokymosi pasiekimų vertinimo formų, metodų ir priemonių (instrumentų) parinkimas. Modulinės profesinio mokymo programos ir modulių kokybės vertinimas: kriterijai ir rodikliai.</p>	
Praktinės užduotys darbo vietoje	<ol style="list-style-type: none"> 1. Parengti modulinės profesinio mokymo programos projektą konkrečiai kvalifikacijai įgyti. 2. Pagal duotą schemą parengti konkretaus modulio aprašo projektą. 3. Apibrėžti konkrečias problemas, su kuriomis susidurta rengiant projektus (1-ąją ir 2-ąją užduotis). 	

9. Mokymosi pasiekimų įvertinimo kriterijai

<ol style="list-style-type: none"> 1. Parengtame modulinės profesinio mokymo programos projekte: <ul style="list-style-type: none"> • metodiškai teisingai suformuota kvalifikacija; • nustatyti kvalifikacijos vienetai; • pagal profesinio rengimo standarte apibrėžtas kompetencijas ir kompetencijų ribas nustatyti pagrindiniai, pasirenkamieji ir specializacijos moduliai; • Metodiškai teisingai apibrėžti baigiamojo įvertinimo kriterijai.   2. Pagal duotą schemą parengtame konkretaus modulio apraše: <ul style="list-style-type: none"> • Metodiškai teisingai suformuluoti mokymosi rezultatai; • Suformuluoti mokymosi pasiekimų įvertinimo kriterijai, adekvatūs mokymosi rezultatams ir mokymosi metodams; • Aprašyti praktinio mokymosi metodai, atitinkantys mokymosi rezultatus, mokymosi medžiagą/užduotis; • Aprašyti mokymosi pasiekimų vertinimo metodai atitinka apibrėžtus įvertinimo kriterijus;
--

10. Baigiamasis įvertinimas

<p>Šioje programoje dalyvavę ir atlikę praktines užduotis gauna pažymėjimą, patvirtinantį įgytą modulių profesinio mokymo programų ir modulių rengimo kompetenciją.</p>
---

11. Panaudotos ir rekomenduojamos literatūros bei kitų šaltinių sąrašas

<p>Pagrindinė literatūra:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Modulinio profesinio mokymo sistemos koncepcija. Projektas. (2012). 2. Modulių profesinio mokymo programų rengimo metodika. Projektas. (2012). 3. Mokymo priemonių rengimo gairės. Projektas. (2012). 4. Laužackas R. (2008). Kompetencijomis grindžiamų mokymo/studijų programų kūrimas ir vertinimas. Monografija. 45-59, 109-135 psl. Kaunas, VDU. 5. Šernas, V. (1998). Profesinės veiklos didaktika. Vilnius: Presvika. 6. Geoff Petty. (2008). Įrodymais pagrįstas mokymas. Praktinis vadovas. 428-468 psl.. Vilnius, Tyto Alba. <p>Papildoma literatūra:</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Produktyviojo mokymosi modelis. (2011). 25-26psl. http://www.alternatyvusugdymas.lt/wp-content/uploads/2009/12/Produktyviojo-mokymosi-modelis.pdf 8. Robert J. Marzano (2008). Naujoji ugdymo tikslų taksonomija. Vilnius, Žara. 9. Geoff Petty. (2006). Šiuolaikinis mokymas. Praktinis vadovas. 474-520, 534-542 psl. Vilnius, Tyto Alba.
--

MOKYMO MEDŽIAGA
SKIRTA MODULINIŲ PROFESINIO MOKYMO PROGRAMŲ RENGĖJŲ
NEFORMALIOJO MOKYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMUI

PRATARMĖ

Mokymosi medžiaga skirta besimokančiųjų individualiam ir grupiniam darbui modulinį profesinio mokymo programų rengimui skirtuose mokymuose. Ji sudaro galimybę praktiškai pritaikyti teorines žinias projektuojant modulinės profesinio mokymo programas ir kuriant modulius: nustatant ir formuluojant programų ir modulių turinio pagrindinius elementus. Šioje mokymosi medžiagoje pateikiamos užduotys, kurios reikalauja teorinių žinių ir gebėjimo jas taikyti, savikontrolės klausimai, skirti besimokantiems patikrinti, ar teisingai atliekama užduotis bei savo žinojimo lygmenį, kuris reikalingas užduočiai atlikti, teorinė medžiaga, kuri yra reikalinga užduočių atlikimui ir rekomenduojama literatūra bei kiti šaltiniai.

1. MOKYMO REZULTATAI IR TURINYS

<i>Žinios</i>	<i>Gebėjimai</i>	<i>Turinys/temos</i>
1. Apibrėžti pagrindinius modulinio mokymo(si) principus.		Dalykinis ir modulinis mokymas: esminiai skirtumai ir pagrindiniai modulinio profesinio mokymo (si) principai.
2. Paašškinti modulinės profesinio mokymo programos sampratą ir esminius skirtumus, lyginant su dalykinę mokymo programa.		Modulinės profesinio mokymo programos samprata ir jos projektavimo principai.
3. Išvardinti ir paašškinti modulinės profesinio mokymo programos kūrimo etapus.		Modulinės profesinio mokymo programos kūrimo logika ir etapai.
4. Apibūdinti modulinės profesinio mokymo programos sandarą.		Modulinės profesinio mokymo programos modelis Lietuvos pirminio profesinio mokymo sistemoje.
5. Išvardinti pagrindinius modulinės profesinio mokymo programos struktūros elementus ir paašškinti jų esmę.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Suformuoti kvalifikaciją. 2. Identifikuoti bendrąsias kompetencijas ir nustatyti jų reikšmę kvalifikacijos kokybei. 3. Suformuoti programos struktūrą: <ul style="list-style-type: none"> • nustatyti programos apimtį kreditais; • įvardinti modulius, skirtus kompetencijos ugdyti; • išdėstyti modulius programoje logine seka. 4. Apibrėžti baigiamojo įvertinimo kriterijus. 	<p>Modulinės profesinio mokymo programos aprašo samprata ir pagrindiniai elementai.</p> <p>LTKS paskirtis ir kvalifikacijų lygiai.</p> <p>Kvalifikacijos ir kvalifikacijos vienetų formavimas.</p> <p>Modulinės profesinio mokymo programos mokymosi rezultatų (<i>learning outcomes</i>) samprata.</p> <p>Mokymosi pasiekimai ir baigiamasis mokymosi pasiekimų įvertinimas.</p>

<p>6. Paaiškinti modulio kūrimo loginius žingsnius.</p> <p>7. Paaiškinti sąsajas tarp visų pagrindinių modulio elementų.</p>		<p>Modulio samprata, struktūra ir jo kūrimo metodika.</p> <p>Pagrindiniai modulio elementai ir jų nustatymo logika.</p>
	<p>5. Kitiškai vertinti profesinio rengimo standarto pagrindinius elementus.</p>	<p>Profesinio rengimo standarto elementų perkėlimas į modulių lygmenį.</p>
<p>8. Paaiškinti pagrindinius metodinius reikalavimus mokymosi rezultatų formulavimui.</p> <p>9. Paaiškinti mokymosi pasiekimų įvertinimo kriterijų formulavimo logiką.</p>	<p>6. Kurti modulius pagrįstus modulinio mokymo principais ir laikantis metodinio etapiškumo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikuoti kompetencijas; • formuluoti modulio mokymosi rezultatus • apibrėžti mokymosi pasiekimų įvertinimo kriterijus. 	<p>Modulio mokymosi rezultatų ir modulinės profesinio mokymo programos mokymosi rezultatų sąsajos.</p> <p>Mokymosi rezultatų formulavimas ir operacionalizavimas (skaidymas).</p> <p>Mokymosi pasiekimų įvertinimo kriterijų samprata, tipai ir jų formulavimas modulio lygmenyje.</p>